

KANTELU VALTIONEUVOSTON OIKEUSKANSLERILLE

Kantelijan nimi ja osoite:

Asehistorian Liitto r.y.
c/o Jukka Sassi
Marskintie 11
08800 LOHJA

Puhelin (päivisin)

p. 0400 - 898 634

Minkä viranomaisen, virkamiehen tai henkilön menettelystä on kysymys?

Sisäasianministeriön Poliisiosaston Arpajais- ja asehallintoyksikkö (jäljempänä AAHY)

Mitä toimenpidettä, menettelyä tai päätöstä pidätte lain tai velvollisuuksien vastaisena?

AAHY on antanut Aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohjeen (SM-2006-02043/Tu-51), joka on voimaan tullut 19.10.2007, sekä kaksi erillistä ohjekirjettä jotka ovat samalla diaarinumerolla (SMDno/2008/1009) ja joiden päiväykset ovat 29.9.2008 ja 14.10.2008.

Näiden asiakirjojen perusteella AAHY on käskenyt poliisilaitoksissa toimivia aselupahenkilöitä toimimaan siten, että kaikki aseluvanhakijat tulee haastatella sekä heidän tulee liittää hakemuksiinsa lääkärintodistus terveydentilastaan. Lisäksi näissä ohjeissa on lisäksi käsketty aseluvat myöntämään määräaikaisina.

Millä tavoin menettely oli mielestänne virheellinen?

Yksi julkisen hallinnon keskeisistä periaatteista on luottamusperiaate. Näin väittää myös yllämainittu Aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohje.

Käskemällä kaikkien aselupaa hakevien toimittamaan lääkärintodistus terveydentilastaan ohjeen antaja ei mielestäni toimi Poliisilain 35 § 2 momentin eikä Ampuma-aselain 45 § 1. momentin mukaisesti, vaan on ylittänyt toimivaltansa. Hallituksen esitys poliisilaiksi (HE 57/1994) ja Ampuma-aseilaiksi (HE 183/1997) sanovat, että poliisilla ei ole oikeutta saada Poliisilain 35 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja uutta lupaa harkittaessa. Ensimmäistä lupaa harkitessaan, jos on erityistä syytä epäillä hakijan terveyden tilaa voi lupaviranomainen pyytää tarkempia selvityksiä hakijasta. Jos hakija on aiemmin saanut ampuma-aseluvan, eikä hän ole osoittanut olleensa saamansa luottamuksen vastainen, ei häneltä lain mukaan tule pyytää terveydentilaa koskevaa selvitystä.

Yllämainittujen ohjeiden mukaan tulisi ampuma-aseluvat myöntää määräaikaisina. Ampuma-aselain 53 § 1 momentin mukaan hallussapitolupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. HE 183/1997 perusteella määräaikaisuus koskisi lähinnä ensimmäistä hallussapitolupaa. Nyt annetulla ohjeella myös sellaisille luvansaaajille, joilla on entuudestaan lupia, uudet luvat annettaisiin määräaikaisina. Asekeräilijöillä on usein hyvinkin laaja kokoelma ja kun he täydentävät kokoelmaansa, niin nyt heillä tulisi uusiin lupiin määräaikaisuus vaikka luvat ovat tähän asti olleet voimassa toistaiseksi. Tällainen menettely ei ole lain perustelunkaan hengen mukaisia. Annettu määräys ei ole mielestäni hyvän hallintotavan mukaista vaan luvanhakijoille aiheutetaan turhia kustannuksia ja heidän harrastuksiensa edellytyksiä vaikeutetaan.

Hallituksen esityksessä ampuma-aseiksi (HE 183/1997) sanotaan seuraavaa:

Esityksen tarkoituksena ei ole aiheuttaa kohtuutonta haittaa niiden henkilöiden ampuma-aseiden hankinnalle, jotka henkilökohtaisten ominaisuuksiensa ja terveydentilansa puolesta ovat sopivia pitämään hallussa ampuma-asetta, ja joilla on aseiden hankkimiseen hyväksyttävä peruste. Vastuuntuntoinen aseharrastaja, joka säilyttää aseitaan hyväksytyllä tavalla, ei ole uhka yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle

Tässä yhteydessä on syytä kysyä onko AAHY:lla tarkoitus ruveta toimimaan yllämainitun lauseen vastaisesti antamalla ohjeita, jotka eivät ole lain hengen tai tarkoituksen mukaisia? Mielestäni tällöin ampuma-aselaki ja sen toteuttaminen ovat pois parlamentaarisesti säädellystä lainvalmistelusta ja valvonnasta. Näillä toimilla kansalaiset ovat muutaman virkamiehen mielivallan alaisina aseasioissa, jos yllämainitut tapaukset saavat edelleen jatkoa.

Mitä toivotte oikeuskanslerin tekevän?

Asehistorian Liitto r.y. toivoo, että oikeuskansleri tutkii yllämainitut ohjeet sekä samalla pyytää oikeuskansleria määräämään AAHY:n korjaamaan virheellisen menettelyn ja saattamaan nykyisen lain mukaisen toiminnan edelleen voimaan peruuttamalla yllämainitut lainvastaiset ohjeet.